12.5.2021

Maa- ja metsätalousvaliokunta
Eduskunta

Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevista ehdotuksista, U 73/2018 vp

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY:N LAUSUNTO VALTIONEUVOSTON KIRJELMÄSTÄ EDUSKUNNALLE YHTEISEN MAATALOUSPOLITIIKAN UUDISTAMISTA KOSKEVISTA EHDOTUKSISTA

Elintarviketeollisuusliitto ry (ETL) kiittää mahdollisuudesta antaa lausunto yhteisen maatalouspolitiikan uudistamista koskevasta valtioneuvoston kirjelmästä.

Elintarviketeollisuusliitto ry pitää tärkeänä, että CAP-uudistuksen lopputulos tukee koko elintarviketuotannon, niin alkutuotannon kuin myös jalostavan teollisuuden, kannattavuuden ja kilpailukyvyn kehittymistä ja ottaa huomioon kuluttajien toiveet ja vaatimukset ruoantuotannolle. Elintarviketeollisuus on keskeinen osapuoli ruokaketjussa. Kuluttajien ruokapöytään tuotteita valmistavien elintarvikeyritysten, joista suurin osa on niin Suomessa kuin muualla Euroopassa pieniä ja keskisuuria yrityksiä, kilpailukyvystä huolehtiminen edesauttaa koko ketjun menestymismahdollisuuksia.

Eurooppalainen elintarviketeollisuus ostaa ja jalostaa 70 prosenttia Euroopassa tuotetuista maataloustuotteista. Se muodostaa liikevaihdoltaan ja työllistäviltä vaikutuksiltaan Euroopan merkittävimmän teollisuudenalan. Eurooppalaisen elintarvikealan tuotteita viedään vuosittain maailmalle noin 110 mrd. euron edestä. 80 % viennistä on jalosteita ja vienti tukee noin 1,6 miljoonan työpaikan syntymistä Eurooppaan[1]. EU:lla on mittava kauppasopimusverkosto, joka hyödyttää merkittävästi tuotannonalaa viennissä ja tärkeiden raaka-aineiden tuonnissa, mutta luo myös jatkuvan paineen säilyä kilpailukykyisenä suhteessa tuontiin kolmansista maista. Useissa komission Vihreän kasvun strategioissa on elintarvikeyrityksiä koskevia esityksiä, jotka edellyttävät yritysten toiminnan muutoksia ja lisäävät kustannuksia.

Elintarviketeollisuusliitto ry tukee muutoin valtioneuvoston kirjelmässä esitettyä Suomen kantaa, mutta ei kannata poikkeusten lisäämistä kilpailusääntöihin markkinajärjestelyasetuksessa yli kannassa erikseen kuvattujen tapausten (nimisuojatuotteet, kestävyysaloitteet toimialaorganisaatioissa). Suomen kannassa todetaan, että voimassa oleva markkinajärjestelyasetus on kilpailusääntöjen osalta tarpeeksi kattava eikä Euroopan parlamentin ehdotuksia nähdä

[1] FoodDrinkEurope, Annual Report 2021 https://www.fooddrinkeurope.eu/uploads/publications_documents/FoodDrinkEurope_-_Annual_Report_2021_digital.pdf

Elintarviketeollisuusliitto ry
Pasilankatu 2, PL 115, 00241 Helsinki
Puhelin (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
Y-tunnus 0201092-3 • Kotipaikka Helsinki

Finlands Livsmedelsindustriförbund
Pasilankatu 2, PB 115, 00241 Helsingfors
Telefon (09) 148 871 • Fax (09) 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

Finnish Food and Drink Industries' Federation
Pasilankatu 2, P.O. Box 115, FI-00241 Helsinki
Telephone +358 9 148 871 • Fax +358 9 1488 7201
etl@etl.fi • www.etl.fi

kaikilta osin tarkoituksenmukaisina. Liitto katsoo, ettei kannassa kuvatun joustavuuden trilogineuvotteluissa tule tarkoittaa merkittävien uusien kilpailusääntöpoikkeusten hyväksymistä.

Pidämme myös tärkeänä, ettei elintarvikeketjun sopimuksellista vapautta rajoiteta uudistuksessa uusin säädöksin eikä yrityksiltä edellytetä sensitiivisten tietojen raportointia toimialaorganisaatioissa tai markkinoiden seurantamekanismin puitteissa. Uusien tietojen keräämisen hyöty ja esimerkiksi vertailukelpoisuus EU-tasolla tulee arvioida perusteellisesti, minkä lisäksi tulee välttää yritysten hallinnollisen taakan ja kustannusten lisäämistä.

Sopimuksellinen kilpailu on tärkeä osa markkinataloutta. Markkinoiden sääntelyn lisääminen ja keskeisistä kilpailulainsäädännön kohdista merkittävästi maatalous- ja elintarvikealalla poikkeaminen on vastoin markkinatalouden periaatteita eikä edistä yksittäisten elintarvikealan yritysten kilpailuetujen kehittämistä. Tällaiset muutokset ajaisivat maa- ja elintarvikealan yhä kauemmaksi muun elinkeinoelämän toimintaperiaatteista eivätkä ne muodostaisi yrityksille selkeää ja kehittämiseen ja kilpailuetujen tavoitteluun kannustavaa toimintaympäristöä, vaan tekisivät siitä jäykemmän ja epävakaamman, minkä lisäksi yritysten hallinnollinen taakka lisääntyisi.

Euroopan parlamentin tekemät muutosesitykset sopimussuhteisiin ovat merkittäviä eikä niistä ole tehty vaikutusarvioita. EU-säädösten muuttaminen sopimusoikeudellisissa asioissa tai kilpailuasioissa tulisi pohjautua kunnollisiin vaikutusarvioihin huomioiden myös jo tehdyt, vuosina 2021 ja 2022 toimeenpantavat muutokset kauppatapadirektiivin seurauksena ja eri jäsenmaiden erilaiset ratkaisut sen toimeenpanossa. Osa parlamentin tekemistä esityksistä tietojenvaihtoon toimialaorganisaatioissa ja EU-markkinaseurantaan on liian yksityiskohtaista esim. vastikään säädetyn kauppatapadirektiivin mukaan.

Kunnioittavasti

ELINTARVIKETEOLLISUUSLIITTO RY

Mika Lallo
toimitusjohtajan varamies